T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/221
KARAR NO : 2025/312
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: İdari yargı yerince verilen davanın reddine ilişkin karar, yargı yolu bakımından bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. A.
Vekili : Av. B. A.
Davalılar : 1-DSİ Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. S. Ç.
2-M. S. B. B.
Vekili : Av. F. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar M. Ş. B. , A. B. , K. B. , S. B. , H. E. , A. A. , F. A. ve T. E. vekili, müvekkillerine ait tarımsal arazilerde davalı idare olan DSİ Genel Müdürlüğü ve Silvan Malabadi Sulama Birliğinin gerçekleştirmiş olduğu su kesintisi nedeniyle müvekkillerinin yetiştirdiği mısır ürünlerini sulayamadığını, bu sebeple ürünlerde telafisi mümkün olmayan ciddi zararlarla karşılaştığını belirterek, meydana gelen su kesintisi neticesinde DSİ Genel Müdürlüğünün hizmet kusuru ve haksız eyleminden kaynaklanan, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 184.924,60 TL zararın tazminine karar verilmesi istemiyle Devlet Su İşleri 10. Bölge Müdürlüğü aleyhine idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Diyarbakır 3. İdare Mahkemesi 15/03/2023 tarih ve E.2023/167, K.2023/208 sayılı kararı ile, her bir davacının farklı parsellerde müstakilen veya hisseli malik olduğu, tüm parsellerde davacıların birlikte malik olmadığı, davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunmadığı, her bir davacı tarafından maliki oldukları parsellerde uğramış oldukları maddi zararın tazmini istemiyle ayrı birer dava açılması gerekirken sekiz davacı tarafından tek bir dilekçe dava açıldığından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1.-d maddesi uyarınca dilekçenin reddine karar vermiştir.

3. Davacı A. A. vekili yenileme dilekçesi ile, müvekkiline ait tarımsal arazide davalı idare olan DSİ Genel Müdürlüğü ve Silvan Malabadi Sulama Birliğinin gerçekleştirmiş olduğu su kesintisi nedeniyle müvekkilinin yetiştirdiği mısır ürünlerini sulayamadığını, bu sebeple ürünlerde telafisi mümkün olmayan ciddi zararlarla karşılaştığını belirterek, su kesintisi neticesinde DSİ Genel Müdürlüğünün hizmet kusuru ve haksız eyleminden kaynaklanan, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 16.435,68 TL zararın tazminine karar verilmesi istemiyle dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden uWjeNzV - +KpVMQz - U072IJ0 - +6lweU= ile erişebilirsin

4. Diyarbakır 3. İdare Mahkemesi 04/05/2023 tarih ve E.2023/307 sayılı kararı ile, Devlet Su İşleri 10. Bölge Müdürlüğü olan hasmın Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve M. S. B. B. olarak düzeltilmesine karar verilmiştir.

5. **Diyarbakır 3. İdare Mahkemesi 31/05/2024 tarih ve E.2023/307, K.2024/729 sayılı kararı** ile, davacı ile davalı Sulama Birliği arasında, ücret karşılığı sulama suyu teminine ilişkin sulama tesisinden faydalanma sözleşmesinin imzalanmadığı, sulama suyu hizmetinin yalnızca bu sözleşmeyi imzalayan abonelere sunulduğu, sulama tesisinden faydalanma sözleşmesi imzalamayan davacının uğradığını ileri sürdüğü zararın davalı idarelerce tazminine olanak bulunmadığı gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45/1. maddesi uyarınca davanın reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Anayasanın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış olup bununla birlikte idarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişinde nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusurunun hizmetin kötü işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleştiği ve bunun idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açtığında kuşku bulunmamaktadır.*
>
> *Sulama Birlikleri Kanunu'nun Ek 1. maddesinin 3. bendinde, "Birlik üyeleri birlik tarafından tahakkuk ettirilen su kullanım hizmet bedelini ve borçlarını düzenli olarak ödemek, birlik tarafından su yetersizliğine bağlı olarak yapılan ekim planlamasına uymak, sulama planlaması ve su dağıtım ve münavebe programlarına katılmak, arazisi üzerinde yer alan sulama tesisini korumak, kişisel kusurlarından dolayı meydana gelen zararları gidermek, aksi takdirde bu zararları gidermek için birliğin yapacağı her türlü harcamayı birliğe ödemek, birliğin sorumluluğunda olan tesisler ile kullanılan her türlü ekipmana zarar vermemek, zarar verilmesi durumunda bu zararı tazmin etmek, birliğin sorumluluğunda olan tesisler üzerinde yapılan işletme, bakım ve onarım çalışmaları için arazisine girilmesine izin vermek ve sulama tesisinden faydalanma sözleşmesini imzalamak zorundadır." hükmü düzenlenmiştir.*
>
> *Sulama Birlikleri Çerçeve Ana Statüsü'nün 58. maddesinde, "Birlik hizmetlerinden faydalanmak isteyenlerin, birlik ile sözleşme imzalamaları zorunludur. Bu sözleşmede; sulama için su kullanıcıların uymaları gereken hususlar, beyan zamanları ve esasları, beyanda yer alacak hususlar, su kullanıcılar tarafından zamanında ödenmeyen su kullanım hizmet bedelleri için, birlik meclisince ön görülen gecikme zammı oranı, birlik meclisince belirtilen ödeme zamanlarına uyulacağına ilişkin hükümler vb. hususlara yer verilmesi zorunludur." düzenlemesine yer verilmiştir.*
>
> *Dosyadaki bilgi belgelerin birlikte incelenmesinden; dava konusu uyuşmazlığın, de ve deki taşınmazlara su verilmemesi nedeniyle meydana geldiği ileri sürülen ürün zararının tazmini isteminden kaynaklandığı, Mahkememizin 06/03/2024 tarihli ara kararına cevaben gönderilen belgelerde, davacı ile davalı Sulama Birliği arasında, ücret karşılığı sulama suyu teminine ilişkin sulama tesisinden faydalanma sözleşmesinin imzalanmadığı, sulama suyu hizmetinin yalnızca bu sözleşmeyi imzalayan abonelere sunulduğu, dolayısıyla sulama tesisinden faydalanma sözleşmesi imzalamayan davacının uğradığını ileri sürdüğü zararın davalı idarelerce tazminine olanak bulunmadığı sonucuna varılmıştır.*
>
> *Açıklanan nedenlerle;*
> *1-Davanın reddine..."*

6. Davacı vekili bu kez, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 1.000 TL zararın tazminine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden uWjeNzV - +KpVMQz - U072IJ0 - +6lweU= ile erişebilirsin

B. Adli Yargıda

7. **Silvan 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 12/12/2024 tarih ve E.2024/7, K.2024/32 sayılı kararı** ile, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesi gereğince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"...Dava, davacının sahibi olduğu taşınmazlara davalı idareler tarafından tarımsal sulama için gereken suyun zamanında verilmemesi nedeniyle taşınmazlarda bulunan ekinlerde/mısırlarda verim kaybının oluştuğu ve davacının uğradığını iddia ettiği maddi zararın tazmininin istemine yöneliktir.

Davalı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, bir kamu kurumu olup, eylem ve işlemleri kamusal nitelik taşımaktadır. Davaya konu alacağın, davalı kurumun görevini gereği gibi yerine getirmemesi nedeninden kaynaklandığı savunulduğuna göre; istemin idare hukuku kuralları çerçevesinde ve idari yargı yerinde değerlendirilmesi gerekecektir.

6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 1/2. maddesi uyarınca sulama birlikleri kamu tüzel kişiliğine sahiptirler. Aynı Kanun hükümleri uyarınca; DSİ'nin uygun görüşü alınmak suretiyle ana statülerinin ilgili bakanlıkça onaylanması sonucu tüzel kişilik kazanırlar ve hizmet alanları içerisinde DSİ'nin sahip olduğu görev ve yetkilere sahiptirler. Görev alanı içindeki tesislerin işletme, bakım, onarım ve yönetim hizmetleri sulama birliklerinin görevleri arasındadır.

Davalı konumunda bulunan Davalı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün bir kamu kurumu olduğu ve Silvan Malabadi Sulama Birliği'nin ise kanun gereği kurulan kamu tüzel kişiliği olduğu ve sulama hizmetinin zamanında yapılmaması nedeniyle, diğer bir anlatımla, kurumun yürüttüğü hizmetten kaynaklanan bir bozukluk, aksaklık nedeniyle meydana geldiği iddia edilen zararın giderilmesi amacıyla davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davaya konu olayda, bir kamu kurumu olan davalı DSİ'nin ve kamu tüzel kişiliğini haiz Silvan Malabadi Sulama Birliği'nin gerekli hizmeti gereği gibi sunmaması ve mevcut su kesintisi nedeniyle davacının sulu tarım yaptığı tarımsal arazilerine su verilmediği ve bundan ötürü davacının ekimini yaptığı mısırların zarar gördüğü ileri sürülmüştür. Bu olgu, kamu hizmeti ile ilgili ve hizmet kusuruna ilişkindir.

Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan idareler, kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildirler. Kamu tüzel kişilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup, İdarenin hizmet kusuru niteliğindeki eylemi sonucu meydana gelen zararlardan dolayı; İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gereğince idareye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir. Görev sorunu, açıkça veya hiç ileri sürülmese de kendiliğinden (re'sen) dikkate alınır.

DSİ'nin belirlediği sulama alanlarında sulama işletmeciliği konusunda hizmet vermek için kurulan, sulama tesislerinin işletme, bakım ve yönetim sorumluluklarını üstlenen, kamu yararının ve kamu hizmetinin yerine getirilmesine yönelik faaliyet gösteren kamu tüzelkişiliğine sahip hizmet yönünden yönetim kuruluşları olan ve sundukları hizmetin kamu hizmeti niteliğinde olduğu açık olan davalı Silvan Malabadi Sulama Birliği'nin hizmet kusuruna dayalı açılan davanın, idarenin plan ve proje kapsamında yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak eyleminden doğan zararların tazminine yönelik olarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1. maddesinde belirtilen dava türlerinden olması nedenleriyle, uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığından davaya bakmakla görevli ve yetkili Mahkemenin Diyarbakır İdare Mahkemeleri olduğu anlaşılmış, davanın görev yönünden reddine karar vermek gerekmiş, Diyarbakır 3. İdare Mahkemesinin 2023/307 Esas, 2024/729 Karar sayılı kararı ile de davanın görev yönünden reddine karar verilmiş olduğu anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanunun 14 ve 15/1 maddeleri uyarınca görevli merciin belirlenmesi için dosyanın taraflardan birinin talebi halinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden uWjeNzV - +KpVMQz - U072IJ0 - +6lweU= ile erişebilirsin

8. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Silvan 3. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

9. Anayasa'nın *"Uyuşmazlık Mahkemesi"* başlıklı 158. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir..."*

10. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un *"Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.*

11. 2247 sayılı Kanun'un *"Olumsuz görev uyuşmazlığı"* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

> *" (Değişik birinci fıkra: 02.07.2018 - KHK – 703/183 - g md.)*
> *Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*
> *(Değişik ikinci fıkra: 02.07.2018 - KHK-703/183 - g md.)*
> *Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (…) ileri sürülebilir.*"

12. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; Raportör-Hakim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Başvurunun incelenebilmesi için 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulların bulunması gerektiği tartışmasızdır.

15. Mevzuat kısmında belirtilen düzenlemelere göre, davanın taraflarınca 14. madde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden uWjeNzV - +KpVMQz - U072IJ0 - +6lweU= ile erişebilirsin

kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulabilmesi için, adli ve idari yargı yerlerince, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada yargı yolu bakımından verilmiş görevsizlik kararlarının bulunması ve bu kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekmektedir.

16. Dava dosyalarının incelenmesinden, davacıya ait tarımsal arazilerde davalı idare olan DSİ Genel Müdürlüğü ve Silvan Malabadi Sulama Birliğinin gerçekleştirmiş olduğu su kesintisi nedeniyle davacının yetiştirdiği mısır ürünlerini sulayamadığını, bu sebeple ürünlerde telafisi mümkün olmayan ciddi zararlarla karşılaştığını beyan ederek, meydana gelen su kesintisi neticesinde DSİ Genel Müdürlüğünün hizmet kusuru ve haksız eyleminden kaynaklanan zararının giderilmesi istemiyle ilk olarak idari yargı yerinde dava açıldığı, idari yargı yerince, *"davacı ile davalı Sulama Birliği arasında, ücret karşılığı sulama suyu teminine ilişkin sulama tesisinden faydalanma sözleşmesinin imzalanmadığı, sulama suyu hizmetinin yalnızca bu sözleşmeyi imzalayan abonelere sunulduğu, sulama tesisinden faydalanma sözleşmesi imzalamayan davacının uğradığını ileri sürdüğü zararın davalı idarelerce tazminine olanak bulunmadığı"* gerekçeyle *"davanın reddine"* karar verildiği ve kararın kesinleştiği, bu kararın uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğuna yönelik bulunmadığı, diğer bir anlatımla yargı yolu bakımından bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığı anlaşılmıştır.

17. Görüldüğü üzere, adli yargı yerince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmesine karşılık idari yargı yeri kararının, adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş yargı yoluna ilişkin bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığı, uyuşmazlığın esasının incelenmesi suretiyle, davanın reddine yönelik olarak verilmiş bir karar olduğundan, idari yargı yerince verilmiş bir görevsizlik kararı bulunduğundan söz edilemeyecektir.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

05/05/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Doğan AĞIRMAN	Üye Eyüp SARICALAR	Üye Muharrem ÜRGÜP
	Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden uWjeNzV - +KpVMQz - U072IJ0 - +6lweU= ile erişebilirsin